

PARAULA I VIDA

Ja han passat les festes de Nadal i Epifania

Han acabat les festes de Nadal i Epifania, com les hem viscudes? El cicle litúrgic recomença amb el temps de durant l'any.

Un temps per a viure de forma extraordinària el que és ordinari, un temps per a viure perseverant. De fet, «perseverar» no és rutinari; el perseverar de l'Evangeli és el perseverar que ens fa créixer... Però, per què no «revisem» les festes?, la pregària d'aquests dies passats, els valors que haurem manifestat en temes de converses com loteria, festes, menjars, fills, societat i Església? O la proximitat a la família, als pobres, als malalts...? Ens han ajudat a créixer en fe i amor? Hem ajudat amb el que hem pogut? Hem pogut confessar-nos i millorar la conversió de vida? En podem estar contents? Què caldria millorar?

Recordo les festes nadalenques quan jo era infant. Malgrat el treball dels meus pares en el comerç, que feia que estiguessin cansats els dies de festa, el Nadal de la meva infantesa són dies molt feliços. La missa de mitjanit (sense sopar previ) i el «resopó» senzill després. I l'endemà la família sencera reunida en un dinar interminable, amb converses adultes que els nens escoltàvem amb plaer,

les cançons de tots (crec que era de les poques vegades que fins i tot el meu pare cantava amb la família...), les guitarres en la joventut, els primers comportaments adults en públic... Dies entranyables del pessebre, confeccionat tot pel meu germà gran, l'artista, on les figures dels pastors i els reis avançaven segons els nens decidíem. Clarament dies de fe arrelada en les belles tradicions catalanes, que han marcat per sempre els records de tots.

I com són les meves festes? Ara el Bisbe viu el Nadal entre les moltes celebracions dels dies previs, amb els col·laboradors del Bisbat, amb els ancians d'Andorra i de La Seu d'Urgell, amb els privats de llibertat a la presó de La Comella d'Andorra, amb els quals puc parlar personalment. També el solemne pontifical de mitjanit i del dia de Nadal, a la Catedral romànica, el dinar de Nadal amb els ancians de la Llar de Sant Josep que no tenen família i han hagut de quedar-se, i entre ells, els capellans grans o malalts i els seminaristes sense família propera, que s'alegren de tenir el Bisbe amb ells. I a la tarda del dia de Nadal, sol, miro de trobar un temps meu per resar contemplant els bells textos de la litúrgia i assaborir l'alegria de l'Encarnació. Si puc, escolto música, per exemple m'agra-

den molt A. Corelli i J.S. Bach amb el seu immens *Oratori de Nadal*, —al qui retorno cada any— i el plaer de revisar el *Poema de Nadal* de J.M. de Sagarra. I m'inunda l'humil miracle de l'enyorança dels éssers estimats —que sempre retornen—, i la gran promesa de l'Encarnació que ningú com Sant Joan va saber plasmar en el *Pròleg* del seu Evangeli. I sempre intento trucar per telèfon als sacerdots grans del presbiteri, a les famílies que tenen algun malalt greu o que han perdut recentment un ésser estimat. L'endemà Sant Esteve, el passo amb la família dels germans i nebots també, però estic poc per ells, en faltar els meus pares. Em dec a la meua Diòcesi. Així és el meu Nadal. I l'entrada de l'any sempre miro de passar-la pregant a la meua capella; m'embafen les festes de fi d'any... I espero aprofitar que baixen els compromisos d'agenda per visitar en aquells dies el Cottolengo, o els malalts o persones conegudes que em reclamen i que no puc atendre prou, com a mi m'agradaria...

Penseu-hi: com han anat les vostres festes? Què en traiem de bo per al nou any? Què n'hem de millorar? Quin balanç en fem...

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Trobada de diaques permanents a València

Del dia 5 al 8 de desembre va tenir lloc la trobada de diaques permanents d'Espanya a València. És una trobada de fraternitat i de formació on es troben els diaques permanents de tot l'Estat espanyol i les seves esposes, i que presideixen el Bisbe de Tenerife i President del Comitè Nacional per al Diaconat Permanent, Mons. Bernardo Álvarez. Totes les conferències són vistes i centrades en la vida i vivència del diaca permanent i el seu ministeri. Aquest any van estar centrades en «L'Any de la Misericòrdia». La participació de les esposes dels diaques va enriquir els debats amb les seves experiències. Les jornades van concloure amb una Missa a la Catedral de València presidida pel Cardenal Arquebisbe de València, Mons. Antonio Cañizares. Del Bisbat d'Urgell hi va participar el diaca Mn. Josep Montoya i la seva esposa Conxita Salvadó.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Jesús, el rostre de la misericòrdia divina

«**F**eliços els misericordiosos, perquè Déu tindrà misericòrdia d'ells» (Mt 5,7). La cinquena benaurança, com les altres, té com a model el mateix Jesús. «Imatge del Déu invisible, engendrat abans de tota la creació» (Col 1,15), Jesús és el rostre de la misericòrdia divina. Dit d'una altra manera, la misericòrdia de Déu es revela amb tota la seva

esplendor en la figura de Jesús de Natzaret. Les seves paraules, però sobretot la seva vida i les seves obres en donen testimoni. Jesús ens ha ensenyat a perdonar el proïsme i a tenir misericòrdia amb els pobres i afillats, tal com féu el bon samarità en la paràbola lucana. En els evangelis Jesús es commou profundament davant la misèria i el sofriment humans.

Es commou davant el plor de la viuda de Naïm que ha perdut el seu únic fill (Lc 7,13), davant els dos cecs asseguats a la vora del camí (Mt 20,34), davant el leprós marginat (Mc 1,41) o davant la multitud abatuda i afamada com ovelles sense pastor (Mt 9,36; Mc 6,34).

Jesús no roman indiferent davant la fragilitat dels malalts i necessi-

tats sinó que es fa solidari amb llur patiment.

En oferir-los la seva misericòrdia, els afligits en el cos o en l'esperit recuperen la salut, la dignitat, l'esperança i l'alegria de viure.

Des de l'òptica de l'evangeli, la misericòrdia és generadora de nova vida.

Dra. Núria Calduch-Benages

PALABRA Y VIDA

Ya han pasado las fiestas de Navidad y Epifanía

Han acabado las fiestas de Navidad y Epifanía, ¿cómo las hemos vivido? El ciclo litúrgico recomienza con el tiempo ordinario. Un tiempo para vivir de forma extraordinaria lo que es ordinario, un tiempo para vivir perseverantes. De hecho, «perseverar» no es rutinario, el perseverar del Evangelio es el perseverar que nos hace crecer... Pero ¿por qué no «revisamos» las fiestas? ¿La oración de estos días pasados, los valores que habremos manifestado en temas de conversaciones como lotería, fiestas, comidas, hijos, sociedad e Iglesia? ¿O la proximidad a la familia, a los pobres, a los enfermos...? ¿Nos han ayudado a crecer en fe y amor? ¿Hemos ayudado con lo que hemos podido? ¿Nos hemos acercado a la confesión para mejorar la conversión de vida? ¿Podemos estar contentos? ¿Qué habría que mejorar?

Recuerdo las fiestas navideñas de cuando yo era niño. A pesar del trabajo de mis padres en el comercio, que hacía que estuvieran cansados los días de fiesta, la Navidad de mi infancia son días muy felices. La misa de medianoche (sin cena previa) y el «resopón» sencillo después. Y al día siguiente la familia entera reunida en una comida interminable, con conversaciones adultas que los niños escuchábamos con placer, las canciones de todos (creo que era de las pocas veces que incluso mi padre cantaba con la familia...), las guitarras en la juventud, los primeros comportamientos adultos en público... Días entrañables del pesebre, confeccionado todo por mi hermano mayor, el artista, donde las figuras de los pastores y los reyes avanzaban según los niños decidíamos. Claramente días de fe arraigada en las bellas tradiciones catalanas, que han marcado para siempre los recuerdos de todos.

Y ¿cómo son mis fiestas? Ahora el Obispo vive la Navidad entre las muchas celebraciones de los días previos, con los colaboradores del Obispado, con los ancianos de Andorra y de La Seu d'Urgell, con los privados de libertad en la prisión de La Comella de Andorra, con los que puedo hablar personalmente. También el solemne pontifical de medianoche y del día de Navidad, en la Catedral románica, la comida de Navidad con los ancianos del Hogar de San José que no tienen familia y han tenido que quedarse, y entre ellos, los curas mayores o enfermos y los seminaristas sin familia cercana, que se alegran de tener al Obispo con ellos. Y por la tarde del día de Navidad, solo, trato de encontrar un tiempo mío para rezar, contemplando los bellos textos de la liturgia y saborear la alegría de la Encarnación. Si puedo, escucho música, por ejemplo me gustan mucho A. Corelli y J.S. Bach con su inmenso *Oratorio de Navidad* —al que retorno cada año— y el placer de visitar el *Poema de Nadal* de J.M. de Sagarra. Y me inunda el humilde milagro de la añoranza de los seres queridos —que siempre retornan—, y la gran promesa de la Encarnación que nadie como San Juan supo plasmar en el *Prólogo* de su Evangelio. Y siempre intento llamar por teléfono a los sacerdotes mayores del presbiterio, a las familias que tienen algún enfermo grave o que han perdido recientemente a un ser querido. El día siguiente, San Esteban, lo paso con la familia de hermanos y sobrinos, pero estoy poco por ellos, al faltar mis padres. Me debo a mi Diócesis. Así es mi Navidad. Y la entrada del año siempre trato de pasarla rezando en mi capilla; me hartan las fiestas de fin de año... Y espero aprovechar que bajan los compromisos de agenda para visitar el Cottolengo, o enfermos, o personas conocidas que me reclaman y que no puedo atender lo suficiente, como a mí me gustaría... Pensad en todo ello: ¿Cómo han sido vuestras fiestas? ¿Qué enseñanzas sacamos para el nuevo año? ¿Qué deberíamos mejorar? Qué balance hacemos...

† **Joan-Enric Vives**
Arzobispo de Urgell

Les basíliques de la Diòcesi obren les seves portes santes

El dissabte dia 12 de desembre es va dur a terme l'obertura al **Santuari de la Mare de Déu de Meritxell**, avançant-se un dia, degut a les Eleccions Comuns del Principat. Al migdia, l'Arquebisbe i Copríncep Joan-Enric va presidir la celebració eucarística que s'inicià a l'antic Santuari de Meritxell. Des d'allà, i acompanyat pels infants i joves que es preparen per a la confirmació i pels fidels, les religioses, i pels sacerdots de la Vall, va encapçalar la processó fins al nou Santuari, on s'obrí la Porta. A l'ofertori de l'Eucaristia fou beneït el nou Sagrari de la Basílica, que queda encaixat en un angle de l'ample presbiteri, i que porta la imatge de l'Anyell de Déu.

L'Any Jubilar s'obrí al **Santuari Basílica de la Mare de Déu de Núria**, patrona principal del Bisbat d'Urgell, a les 12.15 hores. S'hi aplegaren uns setanta pelegrins vinguts, principalment de la Vall de Ribes, del barri del Guinardó de Barcelona i de Sant Vicenç de Torelló. Mn. Joaquim Cebrián, capellà custodi de Núria —*in solidum*—, llegí un breu fragment de la Butlla de la Misericòrdia, del Papa Francesc. Després d'aspergir el poble amb l'aigua beneïda, en memòria del nostre baptisme, obrí la porta del santuari, i tothom la va creuar, en pregària, conscients que Crist és la Porta.

Mn. Pau Vidal, Capellà Custodi del **Santuari del Sant Crist de Balaguer**, va obrir la Porta Santa de la Misericòrdia, que restarà oberta com a lloc d'indulgència i de perdó, durant tot l'Any Sant declarat pel Papa Francesc. La porta interior de ferro, adornada amb una garlanda, va ser oberta després de fer-hi la pregària inicial i de llegir un fragment de la Butlla i es va entrar en processó. Hi hagué una gran assistència de fidels que es van sumar a la comunitat de Monges Clarisses del Sant Crist de Balaguer. Mn. Pau Vidal estava acompanyat pel diaca Mn. Antoni Baldomà.

El III Diumenge d'Advent, a la **Basílica de la Mare de Déu de Valdeflors de Tremp** s'obrí la Porta Santa amb motiu de l'Any Sant extraordinari de la Misericòrdia. El Rector i Arxiprest, Mn. Joan Antoni Mateo, abans de l'Eucaristia del migdia es dirigí amb els fidels a la porta lateral del temple habilitada com a Porta Santa per guanyar el Jubileu. Feta la invocació inicial, un grup de fidels i el mateix Rector passaren per la Porta Santa portant llànties enceses i rebent l'aspersió de l'aigua beneïda en memòria del baptisme. Durant tot l'Any Sant la Porta romandrà oberta cada dia i senyalitzada amb els estendards de la Basílica i de l'Any de la Misericòrdia.

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

CATEQUESIS SOBRE LA FAMÍLIA

Família i malaltia

Avui m'agradaria tocar un aspecte molt comú en la vida de les nostres famílies: el de la malaltia. És una experiència de la nostra fragilitat, que vivim principalment en família, ja des de petits, i després sobretot de grans, quan arriben les xacres. Podem dir que la família ha estat des de sempre l'«hospital» més proper.

En els Evangelis, moltes pàgines parlen dels encontres de Jesús amb els malalts i la seva voluntat de guarir-los. Es presenta públicament com un lluitador contra la malaltia que ha vingut per guarir l'home de qualsevol mal: el mal de l'esperit i el mal del cos.

Els mestres de la llei renyaven Jesús perquè guaria en dissabte, feia el bé en dissabte. Però l'amor de Jesús era donar la salut, fer el bé: i això va ser sempre la prioritat!

Jesús envia els seus deixebles a fer la seva mateixa obra i els dona el poder de guarir, és a dir, d'apropar-se als malalts i de cuidar-se'n a fons (cf. *Mt 10,1*).

Aquesta és la tasca de l'Església! Ajudar els malalts, no perdre el temps amb xerrameques, ajudar sempre, consolar, animar, estar a prop dels malalts.

L'Església invita a la pregària continuada pels éssers estimats afectats pel mal. La pregària pels malalts no ha de faltar mai.

En general, el temps de la malaltia fa créixer la força dels llaços familiars. I penso com n'és d'important, educar els fills ja de ben petits, en la solidaritat en temps de malaltia.

La comunitat cristiana sap molt bé que la família, en la prova de la malaltia, no se la pot deixar sola. Aquesta proximitat cristiana, de família a família, és un veritable tresor per a la parròquia; un tresor de saviesa, que ajuda les famílies en els moments difícils i fa entendre el Regne de Déu millor que molts discursos! Són carícies de Déu.

(Dimecres, 10 de juny de 2015.)

Obertura de l'Any Jubilar de la Misericòrdia a la Diòcesi d'Urgell

«...qui entra per la Porta troba el Crist i se salva»

A l'homilia del Diumenge III d'Advent, Mons. Joan-Enric Vives explicà la significació d'entrar per la Porta, i esdevenir portes per als altres. Al món trobem monstruositats però qui entra per la Porta troba el Crist i se salva, remarcant que aquest és el significat de la portalada romànica de la Catedral de Santa Maria d'Urgell del segle XII. I explicà el significat de la paraula misericòrdia. És el nom de Déu, que alhora ens crida a viure-la nosaltres duent a terme el manament de Jesús: «Sigueu misericordiosos com el Pare celestial» i això en la vida personal de cada cristià. Acollir la misericòrdia de Déu i esdevenir misericordiosos, «amb obres i no només amb paraules». Va repassar breument les 14 obres de misericòrdia corporals i espirituals, que són un compendi de la vida compromesa del cristià.

Finalment, va demanar que tinguessin molt present la Mare de Déu, a qui està dedicada la Catedral, ja que ella és «la Reina i Mare de Misericòrdia» com es diu a la *Salve*, i li demanem que «giri vers nosaltres aquests ulls seus tan misericordiosos».

Després que el Sant Pare Francesc obrís el dia 8 de desembre l'Any Sant de la Misericòrdia a Sant Pere del Vaticà, el següent cap de setmana, dies 12 i 13 de desembre, va tenir lloc l'obertura de la Porta de la Misericòrdia, amb la indulgència jubilar, a la Diòcesi d'Urgell i a totes les diòcesis del món.

Mons. Joan-Enric Vives, Arquebisbe d'Urgell, va obrir solemnement la Porta de la Misericòrdia de la Catedral de Santa Maria d'Urgell, al migdia del diumenge 13 de desembre, i així obrí també simbòlicament l'Any de la Misericòrdia a la Diòcesi d'Urgell.

A la mateixa hora s'obrien les portes a la Basílica del Santuari de la Mare de Déu de Núria, del Sant Crist de Balaguer i de la Basílica de la Mare de Déu de Valldors a Tremp pels delegats, Mn. Joan Perera, Mn. Pau Vidal i Mn. Joan Antoni Mateo, respectivament. El dissabte dia 12, el dia abans a causa de les eleccions

comunals del dia 13 a Andorra, el mateix Arquebisbe i Copríncep va obrir l'Any Jubilar a la Basílica Santuari de la Mare de Déu de Meritxell.

A la Catedral la celebració fou molt participada pels fidels. Començà a la plaça de l'entrada, on l'Arquebisbe recordà als fidels presents que «Crist és la Porta» que ens obre i regala la bondat i la misericòrdia de Déu. Les grans portes de fusta del temple lluien engalanades amb una garlanda de flors i de boix arranjada per a l'ocasió en el timpà i les columnes de pedra laterals, i en cada entrada del temple s'hi va disposar una banderola indicativa de la celebració de

l'Any de la Misericòrdia que hi restarà tot l'any.

Mons. Joan-Enric va conduir la pregària inicial amb els fidels congregats a fora, i després va empènyer les portes declarant l'obertura de la Porta Santa. Va entrar portant els Evangelis i encapçalant la processó, amb el cant propi d'aquest Any, *Misericordes sicut Pater (Misericordiosos com el Pare)*, seguit dels canonges i sacerdots, religiosos i els fidels. Van proclamar l'Evangelí, llegir un fragment de la Butlla i renovar la gràcia del baptisme que fou per a cada cristià la seva porta personal d'entrada a la fe i a la comunió dels fills de Déu.

Al final de la missa, l'Arquebisbe dispensà a tots els presents la benedicció papal per concessió del Papa Francesc i tots van cantar amb devoció la *Salve Regina*.

BREUS

Indulgència plenària en l'Any de la Misericòrdia

Els fidels podran guanyar la indulgència plenària, una vegada al dia, durant el Jubileu extraordinari de la Misericòrdia, aplicable també en sufragi dels fidels difunts, complint les condicions acostumades.

Els ancians, els malalts i tots els qui, per causa greu, estiguin impedits també podran guanyar des de casa la indulgència plenària tot pregant i oferint els dolors i sofriments de la seva pròpia vida.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

11. ■ Dilluns (lit. hores. 1a setm.) [1S 1,1-8 / SI 115 / Mc 1,14-20]. Sant Higini, papa (grec, 136-140) i mr.; sant Salvi, bisbe i mr.; santa Hortènsia, vg.; beats Gonçal s'Amarante i Bernat Scammacca, prev. dominicans; beata Anna M. Janer i Anglarill, vg.

12. ■ Dimarts [1S 1,9-20 / SI 1S 2,11.4-5.6-7.8abcd / Mc 1,21-28]. Sant Arcadi, mr.; sant Alfred, monjo, patró de l'amistat; sant Nazari, monjo; santa Tatiana, mr.; sant Martino de Lleó, prev.; sant Victorià, bisbe; sant Antoni Maria Pucci, prev. servita; santa Cesarina, vg.; sant Bernat de Corleone, rel. caputxí; beat Pere Francesc Jamet, prev.; sant Elred, abat cistercenc.

13. ■ Dimecres [1S 3,1-10.19-20 / SI 39 / Mc 1,29-39]. Sant Hilari (†367), bisbe de Poitiers i doctor de l'Església; sant Gumersind, mr.; santa Verònica de Benasco, vg.

14. ■ Dijous [1S 4,1-11 / SI 43 / Mc 1,40-45]. Sant Joan de Ribera, bisbe de València; sant Fèlix de Nola, prev.; sant Malaquies, profeta (s. v aC); santa Macrina; beat Pere Donders, prev. redemptorista.

15. ■ Divendres [1S 8,4-7.10-22a / SI 88 / Mc 2,1-12]. Sant Pau, ermità a Tebes (Egipte, s. iv); sants Maür (Maure o Mauri) i Plàcid, abats, deixebles de sant Benet (s. vi); sants Habacuc (s. vii aC) i Miquees (s. viii aC), profetes; sant Efi-si, mr.; santa Secundina, vg. i mr.;

beat Francesc Fernández Capillas, prev. dominicà i mr.; beat Jaume de Villa, rel. servita; sant Arnaldo Janssen; beat Lluís Variara, rel.

16. ■ Dissabte [1S 9,1-4.17-19;10,1a / SI 20 / Mc 2,13-17]. Sant Marcel·lí I, papa (romà, 308-309) i mr.; sant Fulgenci d'Ècija (†630), bisbe; santa Priscil·la (s. i), matrona romana; sant Berard, prev. franciscà i mr.

17. ■ Diumenge vinent, II de durant l'any (lit. hores. 2a setm.) [1S 62,1-5 / SI 95 / 1C 12,4-11 / Jo 2, 11]. Sant Antoni el Gran (†356), abat, d'Egipte, patró dels qui tracten amb bestiar, i també de Menorca; santa Leonil·la, mr.; santa Rosalina de Vilanova, vg. cartoixana.

Baptisme del Senyor

COMENTARI

Us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc

«**C**onsoleu, consoleu el meu poble»: parlant amorosament al cor, sense enganyar, i anunciant que s'ha acabat la seva servitud—conseqüència del pecat— i ha estat perdonada la seva culpa.

Això és tot? No! Cal preparar nosaltres el camí. Aplaneu en l'estepa un camí per al nostre Déu: el Senyor abandonà la morada al Temple de Jerusalem (Ez 10,18s) i ara, per tornar-hi, cal obrir al desert una ruta.

Com? Alçant les fondalades i les valls de les mancances i abaixant les muntanyes i turons dels excessos. Per aquesta «via sacra» d'un nou èxode passarà el Senyor i llavors apareixerà la glòria del Senyor, que la veurà tothom alhora. L'èxode d'Egipte com episodi històric té marc limitat; com experiència religiosa de la salvació obrada per Déu és lliçó permanent.

Les normes de les Cartes Pastorals (Hl Tm i Tt) es basen en fragments de catequesi i professions de fe pròpies de la vida de la primitiva Església. La base de la moral cristiana és que s'ha revelat l'amor de Déu que vol salvar tothom.

Amb exigència: que abandonem la impietat i els desigs mundans per viure una vida de sobrietat i pietat. Amb meta clara: que es compleixi feliçment la nostra esperança, que es manifesti la glòria de Jesucrist. Amb garantia: Jesucrist que s'entregà a si mateix per nosaltres.

La gent sospitava si Joan no fora potser el Messies: això justifica l'excel·lent valor del testimoniatge del Baptista a favor de Jesús.

Ve el qui és més poderós que jo: Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc. Amb una eficàcia divina que hem d'activar en fidelitat a la gràcia.

L'Esperit Sant baixant com un colom i la veu del cel dient: «Ets el meu Fill, el meu Estimat; en tu m'he complagut» expressen la comunió trinitària en la missió i ensenyament de Jesús.

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura del llibre del profeta Isaïes (Is 40,1-5.9-11)

«Consoleu, consoleu el meu poble», diu el vostre Déu. «Parleu amorosament a Jerusalem, crideu i digueu-li que s'ha acabat la seva servitud, ha estat perdonada la seva culpa: ha rebut de mans del Senyor doble pena per tots els seus pecats.» Escolteu una veu que crida: «Obriu en el desert una ruta al Senyor, aplaneu en l'estepa un camí per al nostre Déu. S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, el terreny escabros serà una vall. Llavors apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora. La boca del Senyor ho ha dit.» Puja en una muntanya ben alta, missatger que anuncies a Sió la bona nova! Tu que portes bones noves a Jerusalem, alça ben fort el teu crit, alça'l ben fort, no tinguis por! Digues a les viles de Judà: «Aquí teniu el vostre Déu! El Senyor Déu arriba amb poder, el seu braç domina tota cosa, l'acompanya el fruit de la seva victòria, el precedeixen els seus trofeus; vetlla com un pastor pel ramat, l'aplega amb el seu braç, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien.»

▶ Salm responsorial (103)

R. *Beneix el Senyor ànima meva, Senyor, Déu meu, que en sou de gran.*

Senyor, Déu meu, que en sou, de gran! / Aneu vestit d'espendor i majestat, / us embolcalla la llum com un mantell. / Heu estès el cel com una vela, / i dalt les aigües us heu fet un palau. R.

Preneu els núvols per carrossa / i avanceu sobre les ales dels vents, / teniu els vents per missatgers, / el foc i les flames per executar les ordres. R.

Que en són, de variades, Senyor, les vostres obres, / i totes les heu fetes amb saviesa. / La terra és plena de les vostres criatures. / Aquí teniu el mar, immens per totes bandes, / són incomptables els animals que s'hi mouen, / des dels més petits fins als més grans. R.

Tots esperen de la vostra mà / que els doneu l'aliment al seu temps: / els el doneu, i ells l'arpleguen, / així que obriu la mà, mengen a desdir. R.

Però si deixeu de mirar-los es desconcerten, / si els retireu l'alè, expiren / i tornen a la pols d'on van sortir. / Quan envieu el vostre alè, reneix la creació, / i renoueu la vida sobre la terra. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau a Titus (Tt 2,11-14;3,4-7)

Estimats: s'ha revelat l'amor de Déu, que vol salvar tots els homes, i ens ensenya que abandonem la impietat i els desigs mundans, per viure en aquest món una vida de sobrietat, de justícia i de pietat, mentre esperem que es compleixi feliçment la nostra esperança, que es manifesti la glòria de Jesucrist, Déu gran i salvador nostre. Ell s'entregà a si mateix per nosaltres, per rescatar-nos de l'esclavatge de les culpes, deixar-nos nets i fer de nosaltres un poble ben seu, apassionat per fer el bé.

Quan s'ha revelat la bondat de Déu, salvador nostre, i l'amor que ell té als homes, no l'han mogut les obres que nosaltres podíem haver fet, sinó la seva bondat que ens salva amb un bany d'aigua regenerador i amb el poder renovador de l'Esperit Sant, que ell ha vessat a mans plenes sobre nosaltres per Jesucrist, el nostre salvador; així, justos per la seva gràcia, som hereus de la vida eterna, que des d'ara tenim dret a esperar.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluç (Lc 3,15-16.21-22)

En aquell temps, la gent que vivia en l'expectació sospitava si Joan no fora potser el Messies. Ell respongué dient a tothom: «Jo us batejo només amb aigua, però ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni de deslligar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc.» Un dia que tot el poble es feia batejar, Jesús també fou batejat. Mentre pregava, s'obrí el cel i baixà cap a ell l'Esperit Sant en figura corporal com un colom, i una veu digué des del cel: «Ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut.»

▶ Lectura del libro de Isaías (Is 40,1-5.9-11)

«Consolad, consolad a mi pueblo, —dice vuestro Dios—; hablad al corazón de Jerusalén, gritadle que se ha cumplido su servicio, y está pagado su crimen, pues de la mano del Señor ha recibido doble paga por sus pecados.»

Una voz grita: «En el desierto preparadle un camino al Señor; allanad en la estepa una calzada para nuestro Dios; que los valles se levanten, que montes y colinas se abajen, que lo torcido se enderece y lo escabroso se iguale. Se revelará la gloria del Señor, y la verán todos los hombres juntos —ha hablado la boca del Señor.»

Súbete a un monte elevado, heraldo de Sión; alza fuerte la voz, heraldo de Jerusalén; álzala, no temas, di a las ciudades de Judá: «Aquí está vuestro Dios. Mirad, el Señor Dios llega con poder, y su brazo manda. Mirad, viene con él su salario, y su recompensa lo precede. Como un pastor que apacienta el rebaño, su brazo lo reúne, toma en brazos los corderos y hace recostar a las madres.»

▶ Salmo responsorial (103)

R. *Bendice, alma mía, al Señor: ¡Dios mío, qué grande eres!*

Bendice, alma mía, al Señor: / ¡Dios mío, qué grande eres! / Te vistes de belleza y majestad, / la luz te envuelve como un manto. R.

Extiendes los cielos como una tienda, / construyes tu morada sobre las aguas; / las nubes te sirven de carroza, / avanzas en las alas del viento; / los vientos te sirven de mensajeros, / el fuego llameante, de ministro. R.

Cuántas son tus obras, Señor, / y todas las hiciste con sabiduría; / la tierra está llena de tus criaturas. / Ahí está el mar: ancho y dilatado, / en él bullen, sin número, animales pequeños y grandes. R.

Todos ellos aguardan / a que les echés comida a su tiempo: / se la echas, y la atrapan; / abres tu mano, y se sacian de bienes. R.

Escondes tu rostro, y se espantan; / les retiras el aliento, y expiran y vuelven a ser polvo; / envías tu aliento, y los creas, / y repueblas la faz de la tierra. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a Tito (Tt 2,11-14;3,4-7)

Querido hermano:

Ha aparecido la gracia de Dios, que trae la salvación para todos los hombres, enseñándonos a renunciar a la impiedad y a los deseos mundanos, y a llevar ya desde ahora una vida sobria, honrada y religiosa, aguardando la dicha que esperamos: la aparición gloriosa del gran Dios y Salvador nuestro, Jesucristo. Él se entregó por nosotros para rescatarnos de toda maldad y para prepararse un pueblo purificado, dedicado a las buenas obras.

Mas, cuando ha aparecido la bondad de Dios, nuestro Salvador, y su amor al hombre, no por las obras de justicia que hayamos hecho nosotros, sino que según su propia misericordia nos ha salvado, con el baño del segundo nacimiento y con la renovación por el Espíritu Santo; Dios lo derramó copiosamente sobre nosotros por medio de Jesucristo, nuestro Salvador. Así, justificados por su gracia, somos, en esperanza, herederos de la vida eterna.

▶ Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 3,15-16.21-22)

En aquel tiempo, el pueblo estaba en expectación, y todos se preguntaban si no sería Juan el Mesías; él tomó la palabra y dijo a todos: «Yo os bautizo con agua; pero viene el que puede más que yo, y no merezco desatarle la correa de sus sandalias. Él os bautizará con Espíritu Santo y fuego.»

En un bautismo general, Jesús también se bautizó. Y, mientras oraba, se abrió el cielo, bajó el Espíritu Santo sobre él en forma de paloma, y vino una voz del cielo: «Tú eres mi Hijo, el amado, el predilecto.»